

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

27 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Liliana Catan, Elena Covalenco, Ion Guzun, Iurie Diaconu,

Cu participarea:

Procurorului – Dumitru Graur,

Avocatului – Sergiu Coptu,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de avocatul Sergiu Coptu în numele inculpatului Gheorghe Iamandii, împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 15 mai 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 decembrie 2013, în cauza penală în privindu-l pe

Iamandii Gheorghe Toader, născut la 10 aprilie 1939, originar și locuitor din s. Bumbăta, r-nul Ungheni.

Termenul de examinare a cauzei:

- prima instanță: 11 ianuarie 2012- 15 mai 2013;
- instanța de apel: 11 iunie 2013- 10 ianuarie 2014;
- instanța de recurs: 03 martie 2014- 27 mai 2014.

Procedura de citare a fost legal executată.

Avocatul și inculpatul, au solicitat admiterea recursului ordinar declarat, cu casarea hotărârilor recurate.

Procurorul s-a pronunțat pentru respingerea recursului ordinar, cu menținerea hotărârilor contestate.

Asupra recursului, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 15 mai 2013, Iamandii Gheorghe a fost condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal la 8 (opt) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la 12 septembrie 2011, aproximativ la ora 21.00, Nanu Alexei și Raileanu Radu cu automobilul de

model „Niva-21214” , n/î UN BA 438, l-au transportat pe Crețu Ion, născut în anul 1949, de la domiciliul acestuia din s. Rădenii, r-nul Ungheni, la domiciliul lui Iamandii Gheorghe din s. Bumbăta, r-nul Ungheni, pentru a se clarifica privitor la caracterul relațiilor de dușmănie dintre aceștia.

Aproximativ la ora 22.00, Iamandii Gh. la domiciliul său, i-a aplicat lui Crețu Ion multiple lovituri cu pumnii, picioarele și cu un baston din lemn în regiunea cutiei toracice, cauzându-i vătămări corporale grave cu pericol pentru viață, apoi Nanu Alexei și Răileanu Radu l-au aruncat pe acesta în portbagajul automobilului indicat mai sus și l-au transportat înapoi la domiciliu, abandonându-l la poartă, unde acesta a decedat pe parcursul nopții în urma vătămarilor corporale respective.

La 13 septembrie 2011, aproximativ la ora 06.00, Crețu Ion a fost depistat la poarta sa decedat.

3. Nefiind de acord cu sentința, avocatul Sergiu Coptu în numele inculpatului a depus apel, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare, pe motiv că fapta incriminată nu a fost săvîrșită de el.

În argumentarea apelului avocatul a invocat, că inculpatul nu este vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, dînsul nu a săvîrșit infracțiunea.

A considerat că, instanța de fond incorect a apreciat critic declarațiile inculpatului relevînd că aceste declarații au drept scop eschivarea de la răspunderea penală, aceste declarații au fost confirmate în ședința de judecată prin declarațiile martorilor Crețu Veronica și Iamandii Vera.

Totodată, apelantul a considerat, că declarațiile martorilor Șendrea Nina, Enachi Aliona, Crețu Vera, Bulbaș Semion și Rotaru Svetlana, confirmă declarațiile și poziția inculpatului cu privire la nevinovăția inculpatului și suplimentar celor indicate partea apărării a mai indicat, că instanța de fond nu putea să-și întemeieze concluziile cu privire la vinovăția lui Iamandii Gh. punînd la bază sentința de condamnare în baza art. 323 alin. (1) CP a lui Nanu Alexei și Răileanu Radu, precum și declarațiile acestora, mai mult ca atît, invocîndu-se în acest sens și încălcarea dreptului la un proces echitabil.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 decembrie 2013, a fost respins apelul avocatului ca nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond.

4.1. În argumentarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că probele administrate pe caz, au fost examinate și apreciate de către instanța de fond din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, care confirmă vinovăția inculpatului și totalmente combat argumentele aduse de apelant în apel.

În opinia Colegiului penal, este lipsit de temei argumentul apelantului precum că instanța de fond incorect a apreciat ca probe declarațiile martorului Iamandii Vera, conform cărora decedatul Crețu Ion a fost bătut de Nanu Alexei și Raileanu Radu,

deoarece, reieșind din probele administrate pe caz și însăși declarațiile acesteia, este evident faptul că dînsa, ca soție a inculpatului, în direct este cointereseată în dezvinovățirea acestuia, pentru a-l îngrădi de răspundere, cu atît mai mult, declarațiile acesteia contravin cu celelalte probe.

Lipsit de temei a fost considerat de către instanța de apel și argumentul apelantului, precum că instanța de fond incorect a apreciat și declarațiile celorlalți martori audiați pe caz, deoarece fiecare din aceste declarații în anumită măsură coroborează cu probele administrate pe caz, formînd astfel un ansamblu probatoriu ce dovedește vinovăția inculpatului.

La fel, Colegiul penal a considerat ca fiind neîntemeiat și argumentul avocatului precum că instanța de apel în argumentarea soluției nu era în drept de a reține sentința pronunțată în privința lui Nanu Alexei și Raileanu Radu, deoarece, prin sentința definitivă se confirmă circumstanțele în care Iamandii Gh. a săvîrșit infracțiunea pentru care el a fost condamnat pe cazul dat.

Totodată, instanța de apel a precizat că, în cadrul urmării penale și examinării cauzei în instanța de judecată nu au fost încălcate drepturile inculpatului și nu au fost stabilite careva abateri de la norma procedurală penală care ar servi ca temei de casare a sentinței.

La stabilirea categoriei și termenului de pedeapsă instanța de judecată a ținut cont de gravitatea infracțiunii care se califică ca deosebit de gravă, de comportamentul inculpatului înainte și după comiterea infracțiunii, de faptul că el nu a manifestat căință față de fapta comisă.

5. Împotriva hotărîrilor menționate avocatul Sergiu Coptu în numele inculpatului a declarat recurs ordinar, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4), 6) și 12) Cod de procedură penală, solicitînd casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare.

În motivarea recursului se menționează, că hotărîrile instanțelor de fond sunt neîntemeiate și lipsite de suport juridic, deoarece fapta nu a fost săvîrșită de inculpat.

Recurentul consideră că incorect au fost apreciate declarațiile inculpatului și neîntemeiat s-a menționat, că prin aceste declarații ultimul intenționează să se eschiveze de la răspunderea penală, deoarece, în viziunea apărătorului, declarațiile inculpatului coroborează cu probele administrate în cadrul cercetării judecătorești, cu atît mai mult, sunt confirmate prin declarațiile martorilor.

Totodată, recurentul a menționat, că fiul decedatului Crețu Ion și anume Crețu Igor, a depus o plîngere la Procuratura Generală pe la sfîrșitul lunii mai 2012, în urma căreia a fost inițiată o procedură de revizuire a cauzei penale în privința lui Nanu Alexei și Raileanu Radu, însă hotărîrea pe acest caz nu a fost prezentată de către procuror instanței de fond, astfel, din materialele cauzei lipsește și copia plîngerii depusă de Crețu Igor.

Avocatul mai invocă, că fiind audiat ca martor Raileanu Radu, declarațiile acestuia urmau a fi apreciate critic, deoarece nu corespund și nu coroborează cu probele

cauzei, nu sunt consecvente și se contrazic cu declarațiile date în cadrul urmăririi penale. În cadrul ședinței instanței de fond nu a fost audiat ca martor Nanu Alexei și s-a dat citire declarațiilor acestuia de la urmărirea penală, din motiv că acesta a avut statut de bănuit și ulterior de învinuit și nu putea fi ca martor, deoarece, conform art. 90 alin. (3) pct. 8) Cod de procedură penală, nu poate fi ca martor, persoana în privința căruia există anumite probe că a săvârșit infracțiunea ce se investighează. Astfel, recurentul atenționează, că instanța de fond nu a ținut cont de faptul că Nanu Alexei ca și Raileanu Radu a fost condamnat prin aceeași sentință.

Totodată, recurentul consideră, că organul de urmărire penală și instanța de fond nu puteau să-și întemeieze concluziile sale cu privire la vinovăția inculpatului pe baza declarațiilor date de Raileanu Radu și Nanu Alexei, cu atât mai mult că, de la începutul procesului penal, dînșii au fost învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, însă ulterior, în urma unei înțelegeri dintre aceștia și procuratură, le-a fost modificată învinuirea reîncadrându-le acțiunile în baza art. 323 alin. (1) Cod penal.

În urma celor expuse, recurentul menționează că, instanța de apel a făcut trimitere la unele probe din dosar, concluzionând că acestea confirmă vina inculpatului, fără a verifica probele acumulate, doar prin citirea lor și consemnarea în procesul verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele cercetate de către prima instanță, dacă ele nu au fost verificate în ședința instanței de apel.

6. Judecând recursul ordinar și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide, că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente:

Conform art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, însă fără a i se agrava situația.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportînd aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal lărgit reține, că recursul depus de avocat, are ca temei pct. 4), 6) și 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd judecata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a*

apărătorului, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii; când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; când faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

Instanța de recurs menționează, că nici unul din temeiurile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezentei erori de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul reține, că din materialele cauzei, rezultă că instanțele de judecată au examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, făcînd analiza probelor prezentate de procuror, cu expunerea argumentărilor de rigoare, iar probele administrate au fost verificate și apreciate în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală, din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității lor, iar în ansamblu coroborîndu-le cu alte probe, astfel dîndu-le o apreciere justă.

În acest sens, instanța de apel prin prisma prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, verificînd probele acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate de prima instanță, a precizat că vinovăția inculpatului a fost pe deplin dovedită și anume prin declarațiile martorilor Răileanu Radu, Șendrea Nina, Rotaru Svetlana, Bulibaș Semion, Crețu Vera, Iamandii Vera, a succesorului părții vătămate Croitoru Marina, precum și prin procesele verbale de confruntare dintre inculpat cu Răileanu Radu și Nanu Alexei, a proceselor verbale de verificare a declarațiilor acestora de la fața locului, descifrarea convorbirilor telefonice executată de SA „Moldtelecom” pe nr. de telefon ce aparține familiei inculpatului, raportul de expertiză medico-legală nr. 185/D din 20.09.2011, materialele cauzei care confirmă existența unui conflict dintre familia inculpatului și familia lui Crețu Ion, sentința de condamnare în privința lui Nanu Alexei și Răileanu Radu, în baza art. 323 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de recurs consideră ca fiind neîntemeiat argumentul recurentului precum că, fiul decedatului Crețu Ion, și anume Crețu Igor, a depus o plîngere la Procuratura Generală pe la sfîrșitul lunii mai 2012, în urma căreia a fost inițiată o procedură de revizuire a cauzei penale în privința lui Nanu Alexei și Răileanu Radu, însă hotărîrea pe acest caz nu a fost prezentată de către procuror instanței de fond, deoarece, conform materialelor cauzei acest demers nu a fost înaintat de avocat pe parcursul examinării cauzei penale, cu atît mai mult, în apelul său, avocatul invocă că Crețu Igor doar intenționa să conteste sentința în privința lui Nanu Alexei și Răileanu Radu, însă a solicitat doar o copie a acestei hotărîri și fiind nevoit să plece peste hotare nu a reușit să primească copia sentinței nici să o conteste, de aici reiese că o procedură de revizuire pe cauza dată nu a fost deschisă sau dacă ar fi fost, precum descrie avocatul, atunci urma să prezinte careva date confirmative.

Mai mult ca atât, instanța de recurs susține motivarea instanței de apel referitor la argumentul apelantului precum că instanța de fond incorect a apreciat ca probe declarațiile martorului Iamandii Vera, conform cărora decedatul Crețu Ion a fost bătut de Nanu Alexei și Raileanu Radu, argument invocat și în recurs, deoarece, reieșind din probele administrate pe caz și însăși declarațiile acesteia, este evident faptul că dînsa, ca soție a inculpatului, în direct este cointereseată în favoarea acestuia pentru a-1 îngădi de răspundere, cu atât mai mult, declarațiile acesteia contravin cu celelalte probe.

Concomitent, Colegiul lărgit menționează că, asupra motivului invocat de recurent și în recurs precum că, organul de urmărire penală și instanța de fond nu puteau să-și întemeieze concluziile sale cu privire la vinovăția inculpatului, pe baza declarațiilor date de Răileanu Radu și Nanu Alexei, pe motiv, că de la începutul procesului penal, dînsii au fost învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, însă ulterior, în urma unei înțelegeri dintre aceștia și procuratură, le-a fost modificată învinuirea încadrîndu-le acțiunile în baza art. 323 alin. (1) Cod penal, instanța de apel corect a conchis că prin sentința definitivă se confirmă circumstanțele în care Iamandii Gh. a săvîrșit infracțiunea pentru care a fost condamnat.

Referitor la faptul, că instanța de apel a făcut trimitere la unele probe din dosar, fără a fi verificate, doar citite și consemnate în procesul verbal, Colegiul menționează că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată în cadrul instanței de apel din 30 octombrie 2013 (f.d. 20-24), cu acordul părților în proces au fost prezentate și verificate probele scrise pentru susținerea și respingerea apelurilor declarate, iar careva demersuri pentru cercetarea pe viu a probelor acumulate pe dosar nu au fost înaintate de către participanți.

În urma celor expuse, instanța de recurs constată că temeiul invocat de recurent, cu referire la faptul că inculpatului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, este combătut prin materialele cauzei și nu s-a constatat, în esență, presupusele erori de drept, instanța de apel a cercetat probele în modul cuvenit, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărîrea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind descrise detaliat și argumentate la pct. 4.1. ale prezentei decizii.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit nu constată comiterea erorilor de drept la judecarea cauzei, care ar servi drept temei pentru casarea hotărîrilor recurate, deoarece instanța de fond, a adoptat o hotărîre legală și întemeiată, ulterior menținută de către instanța de apel, astfel recursul ordinar declarat de avocat în numele inculpatului, urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrilor atacate.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Sergiu Coptu în numele inculpatului Gheorghe Iamandii, împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 15 mai 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 decembrie 2013, în cauza penală privindu-l pe Gheorghe Iamandii, cu menținerea hotărîrilor contestate, fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată în ședință publică la 24 iunie 2014, ora 09.50.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Elena Covalenco

Iurie Diaconu